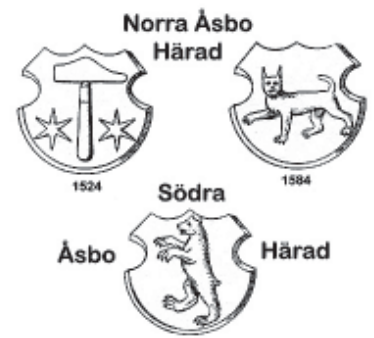

Åsbo Släktblad

Medlemstidning för Åsbo Släkt- och
Folklivsforskare

årg.20 apr 2007 nr.1

Ur innehållet:

Jubileumsprogram

Så började det...

**Åsbo släktblads
historia**

**Min första
anbyttardag**

Ragnar Odhnoff

**Minne från
Stenestad**

Anna Eskilsdotter

Årsmötet

**Höstens
aktiviteter**

20-års jubileum

Raul 1987 - 88

Denny 1989 - 92

Barbro 1993 - 2004

Bengt 2005 -

Åsbo Släktblad

Medlemstidning för Åsbo Släkt- och
Folklivsforskare
Årg. 20, apr 2007, nr 1

Redaktionen:

Sten Svensson, Bjersgårdsvägen 3,
264 32 Klippan tel. 0435-130 91

Lena Ringbrant Ekelund,
Kamrersg.17, 264 31 Klippan,
tel. 0435-71 10 60

redaktionen@asbo-gen.com

Ansvarig utgivare: Bengt Emgård

Åsbo Släkt- och Folklivsforskare

Postadress: Box 191, 264 22 Klippan

Besöksadr.: Studiegården 47:an,
Storgatan 47, 2:a vån,
Klippan

Postgiro: 43 57 62-0

Bankgiro: 5044-2391

Medlemsavgifter 2007

Helår 100 kr

Familjemedlem 40 kr

Juniormedlem 40 kr

FÖRENINGSLOKAL

Studiegården 47:an,
Storgatan 47, 2:a vån, Klippan

ÖPPET HUS, se programsidan.

Kontaktperson: Lars-Eric Jönsson

I lokalen finns föreningens

ARKIV innehållande:

- Antavlor, bouppteckningar, släktutredningar m.m.
- Böcker för släkt- och folklivsforskare.
- Register över bouppteckningar som tillhört Klippans Tingsrätt.
- Material till försäljning, som t.ex. antavlor, ansedlar, böcker och kompendier.
- Tillgång till mikrokort, kort- och rullfilmsläsare.
- Medlemstidningar från föreningar.

Här hålls även kurser i släkt- och lokalhistorisk forskning.

Kontaktperson: Barbro Andréll

© Åsbo Släkt- och Folklivsforskare och författarna som även ansvarar för faktauppgifterna i sina artiklar.

Foto: Sten S eller Lena RE om inget annat anges.

INNEHÅLL

Släktforskarvänner - <i>Bengt Emgård</i>	3
Jubileumsprogram.....	3
Så började det - <i>Barbro Andréll</i>	4
Åsbo Släktblads historia - <i>Lena RE</i>	7
Ragnar Odhnoff - <i>Barbro Andréll</i>	10
Min första anbyttardag - <i>Märta Friedman</i>	11
Mer om Anna Eskilsdr - <i>Lena Ringbrant Ekelund</i> ..	12
Minnen från kriget - <i>Herbert Jönsson</i>	13
Fint folk & kältringar- <i>Lennart Kjellgren</i>	15
“Tiden den går” - <i>Sten Svensson</i>	15
Barnaqwinners Kyrckiogång - <i>Barbro Vikström</i> ...	16
Brott & brottslingar - <i>Sten Svensson</i>	17
Föreningsmöte: Gunnel Svärd - <i>Lena RE</i>	17
Julöppet - <i>Lena Ringbrant Ekelund</i>	18
Trumpetare i Skåne - <i>Sten Svensson</i>	19
Årsmötet & Birger Ohlsson - <i>Sten Svensson</i>	20
Nytt i arkivet - <i>Lars-Erik Jönsson</i>	22
Tockarpspärmen - <i>Lena Ringbrant Ekelund</i>	22
Hemsidan - <i>Webmästarna</i>	23
Höstens program	24

Styrelsen 2007

Ordförande Bengt Emgård, Hörsdal 2361, 264 92 Klippan,
tel. 0435-71 19 90

v Ordförande Birgit Nilsson, Snapphanev. 1, 284 92 Perstorp
tel. 0435-320 79

Sekreterare Kerstin Persson, Brogårdav. 1, 26061 Hyllinge
tel. 042-22 5368

Kassör Stina Nilsson, Ö Solgatan 4d, 264 34 Klippan
tel. 0435-71 11 14

Arkiv Lars-Eric Jönsson, Ringgatan 13, 264 32 Klippan
tel. 0435-103 81

Lena Ringbrant Ekelund, Kamrersg.17, 264 31 Klippan,
tel. 0435-71 10 60

Dataansvarig Alan Sejrbo-Petersen Hörsdalsv. 167 260 60 Kvidinge
tel.0435-126 15

Hemsida: www.aasbo-gen.com

Webmästarna Fredric Nilsson & Alan Sejrbo-Petersen
webmaster@asbo-gen.com

Vår förening är medlemsförening i Sveriges Släktforskarförbund, Skånes Genealogiska förbund och samarbetar med Studieförbundet Vuxenskolan Klippan/Perstorp.

•••••
• **Nästa tidning** kommer ut
• i dec 2007. Höstens tema
• är **Åby-Klippan**. Vi tar
• tacksamt emot alla bidrag.
• Sista dag att lämna manus
• är den 15 okt.
•••••

Släktforskarvänner

Farmors dagbok

Min farmor började redan i unga år att göra anteckningar om vad som hände på gården och bland släkt och vänner. Hon var också en fantastisk berättare som fånglade oss barnbarn med berättelser om hur det var vid slutet av 1800-talet och början av 1900-talet samt vad hon hade hört "di gamle" berätta om från deras barndom. Min far och hans syskon lyckades övertala farmor att skriva ner alla dessa berättelser som ett arv till kommande generationer. Farmors dagbok har sedan renskrivits och distribuerats i släkten i form av en bok på 200 sid. som mina barnbarn läser med stort intresse.

Tänk om min mormor eller morfar skrivit ner vad de varit med om och vad de hade hört "di gamle" berätta !

Då börjar man fundera - och rannsaka sig själv. Hur ser den dagbok ut som jag själv lämnar efter mig till kommande generationer? Nutid blir ganska fort historia - så det gäller att ta sig i kragen och skriva sin egen "dagbok". Vi är ju inte bara ättlingar till föregående generationer utan även anfäder eller anmödrar till kommande generationer.

I en artikel hittade jag en bra formulering på vad man bör få med i "dagboken":

"Allt vad du önskar att dina förfäder hade efterlämnat till dig, det bör du också efterlämna till dina ättlingar." Man behöver ju inte vara författare - det räcker alldeles utmärkt med anteckningar.

Ordf. Bengt Emgård

I år börjar vi på ett nytt blad i Föreningens dagbok, **20-års JUBILEUM.**

Ett stort tack till alla som hjälper till med arrangemangen i samband med detta jubileum och det dagliga arbetet med föreningens verksamhet.

Vänliga hälsningar,
Bengt

20-års jubileum

söndagen den 15 april kl.10.00 - 16.00

Studiegården 47:an, Storgatan 47, Klippan

Program

- kl. 10.30** **Barbro Andréll håller öppningsanförandet**
kl. 11.00 **Sven Pahlsson berättar om intressanta original från Perstorp**
kl. 14.00 **Ulla-Grett Johnsson kåserar om "Mat förr i tiden"**

Utställningar **Bildmaterial från Nisse Claessons museum på Pappersbruket**
Gamla skolfoton
Dokumentation av Dalshults by
Gamla bilder från Heljalt och Oderljunga
Dokumentation av Skäralid
Torparkontrakt, Bjersgård
Bilder från Klöva Hallar
Gravstensinventering, gårdsgenealogi m.m.

Bildspel **dels kyrkor och dels från olika aktiviteter under våra 20 år**
Försäljning av böcker och material, lotterier m.m.
Kaffe, mackor & kaffebröd till försäljning

Så började det

En kulen februaridag 1987 blev jag upprörd av **Raul Blücher** från Ljungbyhed som undrade om jag var intresserad av att vara med och starta en förening för släkt- och folklivsforskning, med arbetsområde i södra och norra Åsbo härader.

Eftersom jag själv gått i samma tankar en tid, svarade jag naturligtvis omedelbart ja, och vi började direkt dra upp riktlinjer och bolla idéer för en sådan förenings verksamhet.

Den 11 april samlades så en skara släktforskare till ett första möte, till ordförande för mötet valdes Raul Blücher med **Asta Pettersson** som sekreterare.

Raul Blücher

Foto lånat av Hans Blücher

I nästa punkt på dagordningen beslöts att en förening skulle bildas och att dess syfte skulle vara:

”ATT FRÄMJA SLÄKT- OCH BYGDEFORSKNING, SKAPA KONTAKTER OCH ORDNA SAMMANKOMSTER”

Mötet beslöt därefter att föreningsnamn skulle bli Åsbo Släkt- och Folklivsforskare och medlemsavgiften fastställdes till 50:- per år.

Den 19 maj 1987 hölls så det första ordinarie medlemsmötet där

stadgarna antogs och den första styrelsen valdes.

Inga Brita Cegrell, Helsingborg, var vår första gäst och vi fick ta del av hennes stora erfarenhet som släkt- och folklivsforskare, och inte minst av hennes kunnighet i att läsa och tyda gammal handstil.

Denny Lindau

Raul Blücher kom att vara ordförande till årsmötet 1989 på tingsgården i Stidsvig då **Denny Lindau** övertog ordförandeklubban. 1993 flyttade även Denny från orten, och vid det första årsmötet på studiegården 47:an i Klippan fick jag överta samma

Ingrid Tann i lokalen vid pappersbruket.

klubba, vilken jag höll i till årsmötet 2005, då jag efter egen begäran avgick som ordförande och lämnade över till **Bengt Emgård**.

Egen lokal fick vi 1991 ute vid pappersbruket, lokalen invigdes vid årsmötet den 9 februari samma år. På bruket var vi kvar till 1993 då vi fick möjlighet att hyra lokal i centrum av Klippan, på den då alldeles nyinvigda studiegården 47:an där vi sedan dess hållit till. De första åren huserade vi i bottenvåningen, men 1995 hade vi

Huset i Pappersbruket där föreningen hade sin lokal i källaren.

Marianne Thylander i lokalen vid pappersbruket

Alan Sejrbo-Petersen

vuxit ur denna lokal och flyttade en våning upp. 2003 var trångboddheten åter akut och under en varm sommarvecka samlades en flitig skara medlemmar för att med kofot, hammare, spik och målarpytsar forma vår föreningslokal som den ser ut idag.

Datorer och läsapparater fann snart sin plats i forskaravdelningen. Uppkoppling till bland annat Genline underlättar idag forskningen ytterligare.

Cirkeldags med Barbro Andréll.

Ebba Aronsohn

Efter det första årets verksamhet hade föreningen 60 medlemmar, ett antal som hela tiden ökat för att nu vid 20-årsjubileet vara uppe i nästan 350.

Också arkiv och samlingar har växt, det vi de första åren bar med oss i några kassar till föreningens möten upptar nu många hyllmetrar i bokhyllorna i vår lokal.

Föreningsarbetet har också, glädjande nog, fortsatt med oförtruten entusiasm genom åren. Våra föreningsmöten, släktforskar-

dagar och öppna hus är välbesökta, kurser och studiekvällar blir snart fullteknade.

Mer och mer material samlas också i våra bokhyllor till alla intresserades fromma.

Med hopp om en fortsatt positiv utveckling för vår förening.

Barbro Andréll

Gunnel Ling fixar kaffe i lokalen vid pappersbruket.

Britt Bengtsson okt 2000

Hjördis Nilsson avtackas av Bengt Enggård Nisse Claesson & Barbro Andréll på pappersbruket

Bo Bengtsson

Anbyttardag 15 okt 2005 - gästen Anne-Marie Hammarlund & Ingrid Tann

Åsbo Släktblads historia

Det första numret av föreningens tidning hette "Familjebladet" och gavs ut i april 1988. Det bestod av två sidor med maskinskriven text med handskrivna rubriker. Medlemmarna inbjöds till Bjäre Släktring i Förslöv för att få lära sig om "renskrift av kyrkoböcker".

Föreningen anordnade även en kyrkogårdsvandring i Riseberga med fd vaktmästaren **Rickard Henriksson** som guide. Dessutom skulle medlemmarna få en aning om vad gravstensinventering skulle innebära. Sådana hade berättats om i tidningen Släkthistoriskt Forum.

Namnlös

De följande två numren av tidningen fick heta "Ån så länge...Namnlös" och "Fortfarande...Namnlös". I dessa tidningar börjar det komma efterlysningar, något som numera är sällsynt. I tidning nr 1 1989 fanns en artikel av dåvarande ordf **Raul Blücher**. Den hade varit införd i Norra Skåne och handlade om **Ragnar Odhnoff**. Intressant eftersom **Barbro Andréll** har skrivit om honom i denna tidning.

Märta vann

Höstnumret 1989 var den första tidning som hade namnet Åsbo Släktblad. Det var **Märta Friedman** som hade lämnat in det vinnande förslaget. I denna tidning fanns artikel nr 2 från Norra Skåne av Raul Blücher. I denna berättade han om Hedvig från Perstorp som enl. ryktet skulle vara dotter till kung Karl XI, vilket Raul bedömer som oriktigt. Tidningen består av åtta stencilerade sidor som redaktionen själva tillverkade.

Aktiviteter

Under åren har det berättats om olika aktiviteter som föreningens medlemmar har haft möjlighet att delta i. Det har varit föreläsningar med mycket blandat innehåll bl.a. berättade **Lennart Johansson** om

Kassören Åke Engström hade tydligen svårt att få in medlemsavgiften. Ur Familjebladet

Lantmäteriet i Kristianstad, **Nils Mårtensson** berättade och visade bilder från gamla Klippan, **Torsten Nilsson** berättade om soldatforskning i Skåne och **Lisa Fajersson** om **Hans Mattssons** emigration som hon åskådliggjort i textil.

Datorn

Redan 1990 kom **Jan-Åke Ivarsson** till ett föreningsmöte för att berätta om

"Datorn som hjälper till att släktforska" och 1994 informerade Ove Billing från Laholm om hur vi kan ta datorer till hjälp för att hålla reda på alla uppgifter om våra förfäder. Det är otroligt hur mycket datorn har betytt för oss släktforskare! Man kan inte riktigt förstå att det var möjligt tidigare.

Bussresa till Lyngby

Ove Billings föreläsning om datorer med hjälp av en OH-apparat.

Jubileum

1997 var det jubileum och då gavs tidningen ut efter jubileet, så vi kan läsa om vilka aktiviteter som ingick i firandet. Det var inte bara vår förening som visade upp sig utan traktens hembygdsföreningar hade också inbjudits att komma och presentera sig.

Tryckeri

Första numret som var tryckt var nr 1 år 1998. Det var en 16-sidigt tidning tryckt på hårt papper. Samma sidantal var det ända tills år 2004 då tidningen fick tunnare papper och 4 sidor till. År 2005 flyttades karta till sista sidan och framsidan fick bilder och innehållsförteckning. Kuvertet slopades år 2006 för att kunna skicka en 24-sidig tidning till medlemmarna.

Det är som sagt många intressanta artiklar som jag har upptäckt när jag har tittat genom alla gamla nummer och min tanke är att jag ska skanna av dem, så att de kan bli sökbara. Tyvärr har jag inte hunnit det än, men ...

Ja, det har varit en intressant läsning som jag uppmuntrar fler att göra. Alla tidningarna finns i vårt arkiv.

Lena RE

Utfärder

Redan tidigt i föreningens historia var utfärder viktiga inslag. Det är oräkneliga platser som har fått besök. Det är kyrkor, hembygdsgårdar och även en resa utomlands – till Frilandsmuseet i Lyngby, Danmark. Det var den dåvarande ordf **Denny Lindau** som var busschaufför både vid detta tillfället och även när föreningen gjorde en utfärd till Emigrantinstitutet i Växjö. Regelbundna besök gjordes till Landsarkivet i Lund och anbytarträffarna hade man ofta tillsammans med andra föreningar.

Dubbelsidig

Första tidningen som hade häradskartan på framsidan var nr 2 år 1991 och den första med text på båda sidorna var nr 2 år 1993. Det var **Märta Friedman**, **Ingrid Tann** och senare **Annica Johnsson** och **Agneta Rosengren** som var i redaktionen under flera år. Sidantalet ökar och där finns många intressanta artiklar bl.a. Märta's artikel om sin första anbytar dag som publicerades i nr 1 år 1990. Den ingår även i repris i dagens tidning. **Sten** började sin karriär i redaktionen år 1999 och jag tillkom år 2003.

Internet

Internet har ju varit och är fortfarande en otrolig hjälp för oss släktforskare. Första gången man kan läsa om detta i vår tidning är i nr 1 år 1996. Då

handlar det om **Hilma Fredriksson** från Vedby som 1910 reste till Amerika. 67 år senare skickar hennes sondotter **Michele** ut en efterlysning på Internet för att försöka finna någon släkting. Tack vare **Hjördis Nilsson** så kunde Michele och hennes familj besöka sina släktingar i september samma år. I samma tidning finns en tvåsidig artikel av Märta som beskriver hur man kan hitta våra amerikaner. I slutet nämner hon i en mening att "IT-tekniken går i rasande fart och via Internet kan man nå arkiven i USA." Ja, det kan man verkligen hålla med om.

Ingegärd Christiansson berättar om torpinventering i Össjö.

Släktdag i vår ombyggda lokal okt 2005

Johan Larsson

Sixten Hjalmarsson packar.

Bengt Emgård, Bodil Svensson, Sven & Asta Pettersson i Kyrkhult

En glad Sten Svensson på stämman i Lund -99

Åhörare på DIS-Syds årsmöte våren 2006

Ragnar Odhnoff, en släktforskningens nestor

När **Ragnar Odhnoff** (1906-1995) inför sin 50-årsdag började fundera på vilken hobby han som pensionär, från sin kanslirådstjänst inom jordbruksdepartementet, skulle ägna sig åt, föll hans val på släktforskning.

Ragnar Odhnoff föddes 1906 i Ask socken, son till **Edvard** och **Hilda Andersson** i Slättekull och det var föräldrarnas berättelser som väckte Ragnars intresse för sin stora släkt.

”-Jag skrev ner vad mina föräldrar berättade och började göra släkttavlor, och i huvudsak visade sig mina föräldrars berättelser vara riktiga” berättade Ragnar vid ett av våra samtal.

Släktens utbredning finns i huvudsak inom Västra Götalands län, Norra och Södra Åsbo härad och i Onsjö härad.

En plats av särskild betydelse i forskningen kom att utgöras av den gård som idag är Perstorps hembygdsgård (se bild nedan). Från den gården kom **Gundel Olufsdotter Pijhl** (1650-1710) som blev mor till ”Hedvig på Damsgården” som enligt muntlig tradition skulle vara dotter till Karl XI. Ragnar Odhnoff ägnade, som den källkritiske forskare han var,

mycket tid och stor möda åt att klarlägga detta ”faderskapsmål” utan att finna några tillförlitliga bevis. Ställt utom allt tvivel är att **Hedvig Bengtsdotter** föddes i Perstorp 1680 och gifte sig med **Nils Svensson** i Damsgården i Riseberga. Paret fick flera barn som uppnådde vuxen ålder, gifte sig och förde släkten vidare mot våra dagar.

Redan tidigt under sin forskning tog Ragnar Odhnoff kontakt med sin släkting **Nils Poleman** i Höör och deras samarbete fortsatte flitigt genom åren.

Nils Poleman, tidigare kronofogde i Gävle, har inte bara ägnat sig åt släktforskning, utan har också hunnit med att göra en stor insats som hembygdsvetare.

Framför allt är det byn Forestad i Riseberga socken som Nils Poleman forskat runt. Materialet, som består av många, många A4-pärmar med dokument, skänkte Nils Poleman 2005 till Riseberga-Färingtofta hembygdsvetare, som i sin tur generöst ställt det även till vår förening som förfogande. Hur arkivering och tillgänglighet till materialet skall utformas är i skrivande stund inte löst.

Nils Poleman erhöll 2006 pris från Riseberga-Färingtofta hembygdsvetare för sitt stora arbete.

Genom Ragnar Odhnoff och Nils Polemans stora generositet med att dela med sig av sin forskning, finns stora delar av deras material att tillgå i vår föreningslokal.

Dels finns kopierat material i pärmar, men också i digitaliserad form. Företaget DigiArkiv har digitalfotograferat Ragnar Odhnoffs original-material, som förvaras på Lunds Landsarkiv, och givit ut det som en CD-produktion innehållande 40 kompletta släktarbeten. CD-skivan finns att tillgå i en av föreningens datorer.

Bland det kopierade materialet finns nästan 140 antavlor, ingresser till cirka 200 bouppteckningar, och delar av de tidigare nämnda släktarbetena.

Barbro Andréll

Källor:

*Egna samtal med Ragnar Odhnoff.
Artiklar införda i Norra Skåne och HD.
Riseberga-Färingtofta
hembygdsvetare.*

Föreningens ordföranden, sekreterare och kassörer under de 20 första åren:

Ordförande:

Raul Blücher
Denny Lindau
Barbro Andréll
Bengt Emgård

Sekreterare:

Barbro Andrell
Ingrid Tann
Bodil Svensson
Stina Nilsson
Kerstin Persson

Kassör:

Åke Engström
Asta Pettersson
Marianne Carlson
Hjördis Nilsson
Stina Nilsson

Perstorps hembygdsgård.

Min första anbyttardag (Ur Åsbo Släktblad nr 1 1990)

När vi läste gamla släktblad, så hittade vi denna trevliga berättelse där Märta har skrivit om hur det gick till på anbyttardagar förr. Det är säkert många som även känner igen sig hur det är när man var ny som släktforskare.

Det är nu ett år sedan jag bevistade min första anbyttardag, och jag minns tydligt den dag förra året, då jag åkte iväg till Perstorp för att delta i ett sådant arrangemang. För de flesta var det nog en ren rutinsak, men för mig var det en stor upplevelse. Efter att mer än halva mitt liv ha bott utanför Sverige på helt andra breddgrader, hade jag äntligen återbördats till Sverige inte långt från den trakt där jag vuxit upp och har mina rötter.

En kylig morgon i strålande höstväder med hög klar luft körde jag i sakta mak från Viken mot Perstorp. På vänster hand skymtade jag kyrkan i Vedby, där jag var döpt och där mina föräldrar och förfäder låg begravda och strax intill låg folkskolan, som jag lämnade för femtio år sedan.

Jag njöt av det fina vädret men kände en viss oro inför sammankomsten om vars förlopp och tillvägagångssätt jag inte hade en aning. Jag hade bara några månaders praktisk erfarenhet och mina forskningsresultat rymdes på några pappersark. Det var uppgifter från gravstenar i Vedby och från dess födelse- och begravningsböcker, som tillkommit efter branden 1781. Enligt traditionen hade min fars familj bott i Vedby socken sedan evinnerliga tider.

Trots att jag var ute i god tid, hade nästan alla kommit och satt vid frukostmålet i de opersonliga men moderna och ändamålsenliga lokalerna i Folkets Hus. Lyckligtvis dök ett och annat bekant ansikte upp, men de flesta tycktes upptagna och helt fixerade vid tjocka pärmar med långa breda välorganiserade listor med namn på släktingar. Till min glädje fanns det skärmar uppsatta, som man i lugn avspändhet kunde studera och mest intresserade mig den färgglada kartan över hemmansklyvning, som Gunnel Ling satt upp. Jag satte mig vid Norra Åsbo Härads bord, där jag mittemot mig kände igen den blide och vänlige Raul Blücher, som startat vår förening. Spelemän i hembygdsdräkter filade på sina felor men ingen tycktes lyssna. Ordföranden, en bestämd och brysk herre, öppnade mötet och fungerade som utropare för de frågor, som lämnades in i en jämn ström. Föreställningen kunde börja.

Folk rusade kors och tvärs genom rummet i en för mig obeskrivlig röra, som dock så småningom visade sig vara en mycket välordnad sådan. Mina pappersark i plastkassen nändes jag inte ta upp, det lilla jag hade, ville jag inte visa än mindre fråga om. Då jag är fascinerad av gamla kartor, köpte jag några kopior över Skåne, som jag flitigt granskade.

Men ännu mer hänryckt blev jag, då jag genom fönstret såg den vackra hembygdsgården på andra sidan vägen, där den låg röd och grann i det klara solskenet. Ingen tycktes lägga märke till den. Har man varit borta från sitt land i många långa år, upplever man en sådan här fager syn mer intensivt än sina landsmän som alltid bott hemma. Nils Poleman, en äldre distingerad herre, som satt lite

längre bort, verkade som någon slags guru till vilken folk ideligen sprang med förfrågningar, han nickade och antecknade stup i ett, alltid behärskad och vänlig. Han tyckte väl jag såg lite övergiven ut och frågade försynt vilken socken jag sysslade med. Själv hade han forskat mycket inom Riseberga och Färingtofta socknar. Då jag från sistnämnda socken mindes namnet på ett dopvittne 1782 från Djupadals mölla, glimmade det till i Nils Polemans ögon. "Det låter bekant, vi är säkert släkt" och han antecknade åter. Hos mig tändes ett hopp om att hitta anor i andra socknar.

Det gick en tid och så kom ett vänligt svar med utförliga förteckningar - jag rutschade flera sekler tillbaka i tiden och förstod att mina förfäders boningar varit i socknar söder om Vedby, socknar som till min stora glädje hade betydligt äldre kyrkobokföring än min hemsocken. Det var tid att lämna mina fastlåsta positioner. Jag är tacksam för all den uppmuntran och alla goda råd jag fått av Nils Poleman, och då jag inte kommer längre i kyrkoarkivalierna, beställer jag alltid utdrag ur mantalslängder och jordeböcker och letar år för år. De ser torftiga ut, men vid närmare granskning har de mycket att ge och de finns ju tillgängliga ända från 1500-talet.

Så min första "byttardag" gav mig en ordentlig puff, mycket mod och stor inspiration. När jag återvände i riktning Helsingborg-Viken, växte det fram en stor mörk vägg över sundet. Det första stora snöovädret var på väg, vintern hade kommit och med den långa sköna kvällar för läsning och forskning.

Märta Friedman

Kjell Sandberg okt 2000

Ethel Pettersson fikar tillsammans med Gunnar Haraldsson och Ulla Johansson på en av våra anbyttardagar i okt 2000.

Mer om Anna Eskilsdotter

Strax efter det att förra numret av Åsbo Släktblad hade kommit ut, hade **Rose-Marie Ekberg** mer att berätta om Anna Eskilsdotter på Stenliehus som dömdes för barnamord.

För några år sedan var det en grupp släktforskare som intresserade sig för "Kvinnoliv i Skåne". Gruppen bestod av **Gunnel Ling, Ingrid Tann, Anita Steiner, Ebba Aronsson, Brita Stina Cederström** och ovannämnda Rose-Marie och de la ner mycket arbete på tre artiklar. En av dem handlade om Anna och de övriga om Skäverkärringen i Vedby (finns i vår lokal) och om BB.

I vårt förra nr skrev vi att Anna dömdes till döden för mordet på sitt barn. Straffet omvandlades av kung Karl XIV Johan till 30 par ris, kyrkoplikt och livstids straffarbete på Norrköpings spinnhus. Hon frigavs efter 16 år den 21 april 1839 och därefter visste vi inget mer.

Tack vare Rose-Marie och hennes grupps vidare forskning, kommer här mer om Anna och hennes barns öden.

Annas äldste son **Ola Bengtsson** f. 1813-01-29, i Ishults bygge, Vedby. Han är oäkta och har som gudmor **Nils Eskilssons** hustru **Anna Jönsdotter** i Smörmyr. Faddrar är Nils Eskilsson också i Smörmyr samt Annas syster **Elna Eskilsdotter** från Stenliehus. Tydligt hade Anna kontakt med Smörmyr redan på den tiden.

Annas andre son **Anders** var född 1819-05-18 i Stenliehus, Gråmanstorp.

Annas far **Eskil Andersson** och hennes syster **Bengta** f. 1771-12-07 tar hand om Annas söner när Anna hamnar i fängelset, men 1827 dör Bengta av tärande feber. Då tog Annas bror **Ola Eskilsson** f. 1777-03-01 Gråmanstorp hand om Ola och svågern **Nils Högfeldt** i Tostarps hus, Perstorp tog hand om Anders. Ola och Nils ansöker och får bidrag från Bjersgård och från alla gårdar och torp i Gråmanstorps socken.

År 1853 blir sonen Ola Bengtsson brukare på Gråmanstorp 6a tillsammans med sin hustru **Pernilla**

Nilsdotter f. 1822 i Perstorp. De får barnen **Nils** f. 1854-02-12, **August** f. 1855-05-11, **Botilla** f. 1857-09-11 och **Johanna** f. 1862-03-31.

Sonen Anders Christiansson bodde i Vedby 1852 när han gifte sig med **Hanna Nilsdotter** f. 1830-02-09 från Stenestad. De fick en son Nils i Vedby, men han dog strax efter flytten till Sönnarslöv. Vi flytten så anges Anders far som **Christen Sandberg**. Anders och Hanna får barnen **Carolina** f. 1855-02-21, **Botilla** f. 1857-02-15 och **Maria** f. 1859-04-?? samtliga i Sönnarslöv, varav Botilla blir **Ernst-Hugo Järegårds** mormor.

Anna gifte sig 1841 med änklungen **Pål Svensson** f. 1789-11-14 i Örkeljunga. Han var torpare i Smörmyr, Örkeljunga och var tidigare straffad för tjuvnadsbrott. De fick inga barn. Pål dog 1854 och därefter var Anna piga hos **Troed Johansson** tills hon dog 1867.

Lena RE

Minnen från krigsåret 1942

ner tecknade av Herbert Jönsson februari 2004

Eftersom så många år gått sedan andra världskriget tänker jag skriva ner vad jag var med om. Jag hade länge gått och väntat på inkallelse, men då ingenting hände, gifte vi oss den 12 april 1941. Året efter blir jag inkallad den 7 januari 1942.

Kavalleriet i Ljungbyhed

Före jul hade vi haft lite snö en gång, men den töade bort fort. Efter jul började vintern på allvar. Jag var förlagd på kavalleriet i Ljungbyhed. När jag gjorde min värnplikt var jag som hästskötare på Herrevadskloster. Där tränades remonter, som skulle ut till olika regementen. Därför hade jag och många andra ingen krigsutbildning. Vi skulle därför snabbutbildas. Vi fick ut skjutvapen och skulle lära oss att hantera dem. Då började vintern! Det var 10-12 grader kallt och blåst. Ute på fritt fält var det hemskt. Vi frös så det var omöjligt att pricka rätt när man skakade så. Detta var omkring den 15 januari, men fortfarande ingen snö. Snön kom i slutet av månaden. Då vräkte den ner i massor och den gick inte bort förrän i slutet av april.

Vår dotter föddes den 2 februari. Jag begärde permission för att komma hem. Befälet tyckte det var onödigt, men jag fick ändå fritt. Då var det 30-40 cm snö i backarna och tungt att dra cykeln.

Minus 33 grader

Så fick man ut i skogen och ta fram mer ved för det var mycket kallt. En morgon när vi skulle ut och marschera sa ryttmästaren att vi fick akta oss för att förfrysa för det var minus 33 grader. Sedan snöade det mycket och vi fick ut skidor. Skidorna var väldigt långa och vi fick ut och lära oss köra. Många hade aldrig stått på ett par skidor. Jag hade kört skidor lite, så det var inte nytt. Efter några dagar fick vi "tolka" efter häst. Det gällde att hålla fast i ett rep när hästen travade. Det gick ganska bra när snön låg lös, men när

Foto på Herbert Jönsson och hans kamrater. Fotot lånat av Herbert

vi kom ut på väg med is så föll då den första, så var vi tvungna att släppa. Vi var omkring 5 eller 6 efter varje häst. Det blev en väldig röra om inte nästa häst hann att stanna.

Cykelplutonen

Eftersom vi hörde till kavalleriet hade vi ju med hästar att göra. När vi skulle placeras tog befälet ut vilka som skulle bli ryttare. Då det blev min tur sa de "där har vi en ryttare". Jag bad då att få komma till en cykelpluton för jag brukade att få ont i sidan när jag skumpade på en häst. "Får du inte det när du cyklar?" Nej, då känner jag inte det. Det var kanske inte hela sanningen, för jag hade så nära hem. Hade jag hand om hästar kunde jag inte smita hem. Jag fick komma till cykelplutonen. Det blev inte så mycket cyklat för all snö.

Hästarna inkallades

Då bilarna inte kunde komma ut till olika förband så blev hästarna också inkallade. Armén hade ju hästar ute hos lantbrukare, som fick använda dem när militären inte behövde dem. Många lantbrukare hade endast sådana till låns. Nu behövdes de i militärtjänst och vi fick in 25 -30 hästar. Jag var med för att leta upp kälkar och seldom

som passade till hästarna. Vi förberedde oss i flera dagar. Sedan började en tur som jag aldrig glömmer.

Färden mot Malmö

Under ledning av **Ankarcrona** (hans gradbeteckning minns jag inte) började vi så färden mot Malmö där vi skulle lämna hästar och fordon. Första dagen nådde vi bara till Ask. Vi stallade in hästarna i en loge. Vi hade tält med oss och vi fick gräva oss ner genom 1 ½ meter snö. Det var 12-14 grader kallt. Fastän vi hade tältugn och eldade så den var röd frös vi så någon sömn var omöjlig. Jag gick stallvakt istället. På morgonen var vi vid någon källa för att vattna hästarna innan vi började vår långa färd. Några hade aldrig kört med häst och förstod inte att hålla in hästen så den var nästan uppe i släden framför.

Snövallarna var flera meter höga så när vi kom till en korsning måste vi ha kontakt med föreköraren för att veta vilken väg vi skulle köra.

När vi kom till Lund minns jag att vi pausade på torget. Där blev en häst sjuk och dog. En massa folk kom omkring oss och trodde att vi farit illa med hästen. Den kanske var otränad, så det blev för mycket för den.

När vi sedan kört länge och det varit mörkt länge, såg vi ljus, som vi trodde var Malmö. Då tänkte vi att vi skulle snart vara framme. Men det var troligen Alnarp vi kunde se.

Skenande hästar

Vid 23-tiden var vi i Malmö. Då råkade vi ut för något annat – där fanns ingen snö eller is så gatstenarna var bara och kälkarna järnskodda, så det gnistrade under medarna. Trots att vi kört hela dagen var det två hästar som skenade. Kanske blev de rädda för väsendet på gatan.

När vi äntligen var framme tog de hand om hästarna och vi fick komma in i en gymnastiksal och ligga. Så fick vi mat – rotmos och fett fläsk och det kändes skönt.

Framåt morgonen vaknade vi och mådde illa. Om det var maten eller för att vi hade frusit vet jag inte, men alla hade diarré.

Vi åkte tåg till Ljungbyhed och toaletten var upptagen hela tiden.

Tjock skorpa på snön

Något som jag också minns var när det regnade och frös på den 16 mars. Det

blev en tjock skorpa på snön så att jag cyklade på skaren rätt över åkrarna. Alla telefon- och el-ledningar blev så tunga att stolparna bröts.

Påssjukan grasserade den vintern och några som legat i tält var mycket sjuka när de inte fick vård i tid. Jag kom in på "sjukan" i tid, så det blev inte så svårt.

Vintern ville aldrig ta slut detta år. Lantbrukarna fick vårpermission första maj men hos oss låg tjälen kvar, så jag fick flyttat permissionen till den 16 maj, men det var fortfarande blött.

Militärlivet var ju ett tvång men man vande sig. Man gjorde som man blev tillsagd. Men man tänkte på lantbruket hemma. En lantbrukare kunde få lite betalt till ersättare. Det var inte stora summor, det blev nerprutat också. Jag hade tur för min bror Gösta var ledig. Men det var ändå inte utan bekymmer. En gång var en ko dålig, veterinären trodde det var spik. Sedan blev kon sämre. Jag var hemma på kvällen och vi såg att hon snart skulle dö. Min bror tog fram älgbössan och sköt kon. Vi fick ut blodet och ringde slaktare, men jag fick inte något betalt för kon. Två

nästan slaktfärdiga grisar fick röd-sjuka och dog. Det var bekymmersamt för en nybörjare som jag.

Ett nytt sprängmedel, Trotyl

Efter fem månader kom jag hem, men blev inkallad två gånger till. Jag var i Sjöbo, Ystad, Åhus och Revinge. Trots några tillbud klarade vi oss från olyckor. En gång hade vi övning med sprängmedel. Ett nytt sprängmedel, Trotyl, var så starkt att det skulle slå av en järnvägsräls. Vi hade en bit räls, kanske 15 dm, som vi provade på, men istället för att slå av rälsen flög den 30 -40 cm upp i luften. Den föll ner nära våra cyklar. Vi var lite längre bort men den kunde lika lätt hamnat bland oss. Fanjunkaren och vi alla var glada att ingen olycka hände.

Vintern och våren 1942 var som sagt mycket kall, men om jag minns rätt var våren 1943 tidig. Redan i början av mars var vårbruket igång. Sedan var det slut med perioden kalla vintrar.

Även kriget tog slut efter några år. Man sade "aldrig mera krig" men folk tycks inte ha lärt någonting, för nya krig blossar upp fortfarande.

Anbyttardag i Klippan 1997 -
ovan *Hjördis Nilsson & Birgit Nilsson*
t.v. *Bengt O Bengtsson & Sixten Hjalmarsson,*

FINT FOLK & KÄLTRINGA

Ur *“Utsikt från ett mjölkabor”* av Lennart Kjellgren, utgiven 1997 på Ultima Thule Bokförlag, Degeberga

Ja har alltid hatt ro å å veda hont de gick te förr i värden. Nu har de ju liasom blitt po modet o ta reda po så meed som möjlit om sin släjt så ja har börjad litta så nått o titta i kyorkeböger där inge på Lansarkived i Long. En har ju hört om va di kan få fram där. Där e di som ente visste hår fint folk di har i släjten långt tebaga. Häromdaen så kom Jöns Persen på tolvån når vi träfftes ve mjölkabored, o de va knappt ad ja fick si du te en. Han hade fåd kläm po ad hans mormors mor ella va de va for nåd hade fåd en oäkta glutt me greven po Berga slott nån gång på 1800-taled. Jins skulle liasom va ättling i som han sa rakt nedstigande led, o de va ente omöjlit ad han kunne lägga se te me grevanamed om di andre i släjten gick me po ed.

Å så knimma han o sträckte po se som han förresten alltid brukar göra fast han har bara 15 tunnlann o ja nära 17. Ja te o to emod, men ja tänkte for me sal ad ja ska väl se ette om där ente finns fint folk i min släjt osse.

Nanna da ette va ja i Long, o ja slö o leda i kyorkebögerna ette min släjt, men de va faselit va di hade vad, som man sir, välartade, o om den sortens folk e där allri så meed o hämta. Di förs o di gifter se o får en massa glutta o sin dör di. Den ene e skomagare o den andre skraddare o så e där småböner, statare o torpare.

Ja hållt po o ble rent tje å d. Gluttana kom i rattan tid, i alla fall di fleste, o fastän en moster te min morfars mor hade vad pia po Berga ve samma tid som Jöns Persens släjting hade hon ente fåd nån glutt me greven. Va va där for fel po hinge måntro?

Men hont de va - når ja nästan tänkte o gi opp så hitte ja i alla fall en släjting som där va meed skreved om. Men de va ,ente i kyorkebögerna udan i di så kallade dom-bögerna där di skriver ing alla som gör nåd fuffens. O de va en kältring kan ni tro. Som han slös o bar se ad. Värst va de väl når han klippte te en länsman po Kiviks marknad. For de fick han ett par år po fästning. Når han kom ud va han lia vild o galen, o så stal han osse. Då satte di ing han igen, o mod sluted ble de hospitaled. Där dö han ifrå allt elände.

Han va ju i alla fall litta ovanli blann alla di skickelie människorna som har vad före mej. Ja har väl fåd ärva litta ifrå dom allihoba kan ja tro, men nu har ja börjad gå o grunna på - ja har kanske fåd litta dållihed frå den därna tasen osse, for ja kan ente hjälpa ad ja bler mer o mer galen po den höjfarie jäveren Jöns Persen, o de kan nock hända ad han får ett tag po vinan når de bär se.

Och ”Tiden den går!”

Så här i *Jubileumstider* kan man konstatera att ”tiden”, den går ganska fort.

Går man 300-400 år bakåt i tiden finner man att den går otroligt fort ibland. Vi kan ta det från början.

I mitten på 1500-talet konstaterade man att den ”**Julianska tidsräkningen**”, som användes inte var riktigt exakt. Noga räknat var förskjutningen mot det tropiska året (vårdagjämnung till vårdagjämnung) 10 dagar.

Påven Gregorius XIII tog initiativ till att justera felet, och det beslöts av den katolska kyrkan att 1582 skulle den 5 oktober bli den 15 oktober. Men en ”påvlig Bulla” kunde de protestantiska länderna ej gå med på, så de behöll den gamla tidsräkningen.

År 1700 kunde de protestantiska länderna inte stå emot längre, även de gick över till den ”**Gregorianska tidsräkningen**”, utom Sverige.

Sverige skulle istället ta bort ett dygn om året, för att successivt införa den nya tidsräkningen.

Den Svenska tidsräkningen blev ohållbar ganska snart, och redan 1712 beslöt Karl XII att vi skulle återgå till den Julianska tidsräkningen.

År 1753 gick Sverige (och Finland) över till den Gregorianska tidsräkningen. Efter den 17 februari följde den 1 mars.

Äntligen kunde man över det Europa, som räknades, använda samma kalender.

Sten

Källa: Gydingen 2005:1
Uddevall-Bladet 2002:2
Uppslagsböcker

Om Barnaföderskors Kyrckiogång

av Barbro Vikström

(Ur släkttidningen "Anbudet")

Cap V§1.

Barnaföderskor skola hålla sig inne vid pass sex Veckor efter Födzen, emedan en Christelig sedwahn, Tucht och Ärbarheet, så och theras egen hälsa, sådant fordrar. Sedan tagas the i Kyrckia efter vanligheten.

Speciella regler som gäller vid barnsbörd finns bland flera olika folk runt om i världen och en del av dessa regler är märkligt lika. Exempelvis så är vissa umgängesförbud och sexuella förbud vanliga, men det finns också skillnader som t ex kristenhetens förbud i samband med dop och nattvard.

Kyrktagningsleden har en lång tradition i Sverige och skiljde sig kanske inte så mycket i olika landsändar. Skillnaderna märktes mera mellan fattiga och rika. De fattiga kvinnorna som behövde arbeta för sin utkomst var angelägna att förkorta tiden till kyrktagningen medan de som hade det bättre ställt drog ut på tiden för att hinna ordna stort kalas. Det blev också ett sätt att visa att man hade det gott ställt.

Kyrktagningen skedde som regel mellan fem och sex veckor efter förlossningen. En del menar att anledningen till just sex veckor skulle vara att tiden mellan förlossningen och kyrktagningen skulle vara lika lång som mellan juldagen och jungfru Marie kyrkogångsdag, kyndelsmässodagen.

En del Präster vägrade t.o.m. att utföra kyrktagning innan sex veckor gått. Men anledningen till de sex veckorna ligger förmodligen ännu längre tillbaka i tiden.

I tredje Mosebokens 12:e kapitel, som handlar om Barnaföderskors rening, sägs det att när en kvinna föder ett gossebarn är hon oren i sju dagar, på åttonde dagen skall barnet omskäras; och efter det skall mamman stanna hemma i ytterligare 33 dagar. Här har vi de sex veckorna.

Anmälan om kyrktagning kunde antingen göras i förväg på pastors-

expeditionen eller också göras samma dag den skulle utföras. Anmälan på pastorsexpeditionen gjordes alltid av mannen och mestadels också när det skedde samma dag även om det i vissa delar av landet var följekvinnan som skötte den saken och t.o.m. i enstaka fall av modern själv.

Följekvinnor förekom redan på medeltiden. Det framgår av Visby stadslag som förbjöd barnaföderskor att ha fler än 24 kvinnor i följet. En förordning på 1660-talet säger att prästeståndet och borgarna endast fick ha två följekvinnor men adeln hade inte samma begränsning.

Med antalet följekvinnor kunde man alltså visa sin status i samhället. Under 1800-talet blev det vanligt med endast en följekvinna, och då valdes som regel gudmodern. Följekvinnan kom och hämtade barnaföderskan före avfärden till kyrkan.

Hon kom inte tomhänt utan hade med sig en kaka och något klädesplagg till barnet. Under färden till kyrkan skulle hon vara ett skydd för barnaföderskan som hotades av övernaturliga väsen och riskerade att bli bergtagen.

Kvinnorna som väntade på att bli kyrktagna fick vänta i vapenhuset eller fick möjligen sitta i den nedersta bänken på kvinnosidan. Kyrktagningen kunde ske i vapenhuset, i dörröppningen, innanför dörren eller framme i kyrkan.

På medeltiden stod barnaföderskan vid kyrkdörren men på 1600 talet var traditionen att hon skulle knäfalla medan prästen läste kyrktagningsbönen. En särskild knäfallspall

användes, men den var bara ämnad för gifta mödrar.

De ogifta fick knäfalla på golvet, detta gällde även trolovade. Så småningom fick även dessa använda pall, till skillnad från den vanliga pallen som mestadels var stoppad, var pallen för ogifta oklädd och hård.

I vissa uppteckningar kallas den pallen för horpall.

Sedan prästen läst kyrktagningsbönen tog han kvinnan i hand och uttalade en slutönskan. Om hon reste sig innan prästen räckte henne handen eller om han hjälpte henne upp råder det delade meningar om, men prästen ledsagade henne till den bänk där hon skulle sitta.

Prästen tog naturligtvis inte de ogifta kvinnorna i hand och i en stadga från tidigt 1600-tal förbjöds handtagning "när någon löskona skall kyrkoledas".

Den slutönskan, med rötter i medeltiden, som prästen uttalade var "Herren bevara din ingång och utgång nu och till evig tid, Amen".

Men i början av 1800-talet infördes nya slutord, nämligen "Herren ledsage dig i sin sanning och fruktan, nu och till evig tid! Amen".

Artikeln hämtad ur An-Siktet 4/2000 Folkare Släktforskarförening där följande källor angetts: Bibeln (1917 års översättning) Gustavsson, Anders: Kyrktagningsleden i Sverige Kyrkolag 1686

Brott och brottslingar i Oderljunga under 1800 – talet

Guno Haskå i Perstorp

Föredrag av **Guno Haskå** i Perstorp den 22 nov. 2006.

Några från vår förening och jag var i Perstorp och lyssnande på Guno Haskås föredrag om ”*Brott och Brottslingar*”. Gunås föredrag grundar sig på hans bok ”*På prosten Hjertstedts tid*”.

Ett otroligt arbete, som författaren har lagt ner på denna bok. Bl.a. fick vi reda på att fram till c:a 1850 fanns det nästan 300 förordningar om tillverkning och avyttring av brännvin.

En nog så intressant del av föredraget var att prosten **C.H. Hjertstedts** (1763-1845) boupp-teckning upptog bl.a. 750 kannor brännvin (ung. 1700 liter). Prostens

tredje hustru **Eva Lundstedt** (1803-1857) var troligtvis ej särskilt omtyckt av församlingen och det blev inte bättre av vad som hände efter prosten död 1845.

Änkeprostinnan blev två gånger instämd för tinget för olovlig försäljning av brännvin. Eva Hjertstedt blev fälld och fick böta 20 Rdr för första resan och dubbla böter för andra resan olovlig brännvinsförsäljning.

Nästa bok som Guno Haskå skall skriva handlar om Perstorp under Henrikstorps tid (c:a 1694-1763).

Vi ser med spänning och intresse fram emot den.

Sten

Föreningsmöte - Gunnel Svärds tanter

Onsdagen den 7 feb fick vi ta del av **Gunnel Svärds** barndoms tanter. Gunnel är uppvuxen i Klinthult. Det var en gammaldags by mellan Växjö och Jönköping i Småland. Byn hade dessutom en gammal befolkning, så Gunnel saknade jämnåriga lekkamrater. I stället gick hon hem till de gamla tanterna och satt på deras kökssoffor.

Gunnels mor **Elsa** hade flyttat in från Lamnhult när hon gifte sig med **Frans Oskar Karlsson**. De övertog hans föräldrahem och svärfar **Fredrik Oskar** flyttade upp på andra våningen. Där levde han i 33 år.

I Klinthult bodde tanter som alla hade långt, flätat hår som de hade samlat i en knut. De hade alltid klänning och likadana kappor. Gunnel berättade om många olika tanter. En var förnöjsam, en var

Gunnel Svärd i berättartagen

argsint, en gjorde smörsvanar, en var en mattant med ett hjärta av guld och en torkade golvet med raka ben. Det var en härlig skara tanter hon beskrev.

Många av de tanter som vi fick höra talas om var släkt med Gunnel och flera av dem bodde i byn. Faster Edit var liten, glad men mycket trött. Hon snarkade ofta under möten i missionsförsamlingen. Fars faster Rut var den sista som man

höll utfärdsbön för. När hon skulle begravas så höll Gunnels farfar en utfärdsbön i hennes hem innan man förde kistan till kyrkan i Nydala. Under den en mil långa vägen hade folket i gårdarna som man passerade lagt ut granris i mönster på vägen. Varje gård gjorde sitt eget mönster.

Gunnel berättade även livfullt om var många olika blommorna växte på markerna runt byn.

I dag finns det inga kobönder mer i Klinthult. Ja, det finns inte ens i hela Nydala socken. Gunnels syster **Agneta Renshult** äger föräldrahemmet idag. Hennes man har skrivit böcker om Nydala och Agneta har skrivit en bok om Klinthults missionshus som fortfarande finns kvar. Många holländare har numera bosatt sig i Klinthult, så byn har nästan blivit en liten holländsk koloni.

Lena

Julöppethus

Onsdagen den 6 dec hade drygt 30 personer kommit till julöppethus. Kvällen inleddes med att **Bengt Emgård** visade ett bildspel med gamla bilder tagna i början av 1900-talet av **Simon på gården Eljahult** i V Sönnarslöv. Glasplåtarna hittades på vinden av **Agneta Simonsson**, nuvarande ägaren av gården.

Därefter visade **Nils Ljungberg**, Bjuv ett filmcollage från Klöva Hallar. Nils hade filmat och **Bror Johansson**, Ängelholm hade intervjuat många människor som berättade om sina minnen från Klöva Hallar.

Den första filmen var från 1998 och då fick vi se var den allra första dansbanan hade legat. Därefter berättade bl.a. **Börje Ekelund**, **Folke Jönsson** och **Bengt O Bengtsson** om hur det gick till när hotellet byggdes. Det var fantastiskt vad de kom ihåg

Börje Ekelund berättar på videon.

mycket. De berättade t.ex. att **Edvin Sten** körde sten med hästen Molly.

Kjell Walter berättade om att hans far hade tillverkat alla trappräckena och även siffrorna till årtalet i sin smedja i Höörsdal. Alla delarna skruvades ihop eftersom man inte hade någon svets. Sen sjöng Kjell Knektapolkan som han hade sjungit redan när han var 4-5 år gammal.

Agne Lindberg och **Stig Nilsson** berättade om hur man fick idén till att röja och starta upp Klöva Hallar igen.

Nils Ljungberg på Julöppethus

De fick bl.a. ett bidrag från **Gustav Perssons** stiftelse som bidrog till att de kunde köpa marken. Efter mycket arbete kunde Klöva Hallar återinvigas år 2000. Det var 70 år efter den första invigningen på pingstaftonen 1930. Som vi har berättat i ett tidigare nummer av Åsbo Släktblad, så har Nils filmat enormt mycket främst från Stenestad och det är många spännande

och intressanta personers minnen som bevaras tack vare honom och naturligtvis Bror Johanssons trevliga intervjuer.

Vi tackar för kopian av videon som vi fick och som finns i vår lokal och ber än en gång om ursäkt för att vi gav Nils fel efternamn i förra tidningen.

Lena RE

Intresserade åhörare

Trumpetare i Skåne

Niklas Hertzman

”Malmöpågen” **Niklas Hertzman** besökte oss på 47: an den 15 nov. föregående år. Han har släktforskat i ca 20 år, hur länge han har spelat trumpet glömde jag att fråga. Trumpetare däremot har varit en följetong i hans släktforskning.

Inte mindre än 7 st. förfäder har varit trumpetare, och om han räknar nära

släktingar kan 35-40 st. plockas ut som har anknytning till trumpetare.

Trumpeten har en mångtusenårig historia men naturligtvis såg den inte ut som den gör idag. Fram till 1700-talet kunde endast *naturtoner* spelas. I början på 1800-talet kom två olika tekniker för att spela olika toner. Dels den tekniken som bygger på luftpelarens längd inne i instrumentet (typ dagens trombon), dels ventiler som tillsammans med spelarens läpprörelser får luftpelaren att vibrera (dagens trumpet).

Kavalleriet var det truppslag som hade trumpetare (en per. kompani). Infanteriet hade sina trumslagare. En för mig okänd historia är att det finns en tysk stad som varje lördag kl. 10.00 året om spelar det svenska kavalleriets trumpetsignaler. Detta har skett allt sedan 30-åriga krigets (d.v.s. ca 350år) för att tacka den svenska trupp med trumpetare som räddade staden undan plundring och förstörelse.

Historien i korthet är denna att: ”En svensk trupp (en officer, en trum-

En svensk trumpetare
Reproduktion av Niklas bild
petare, tre ryttare) som var på väg hem till Sverige från Tyskland med kungliga befallningar, övernattade i den här staden. Men på morgonen var staden omringad av fientliga soldater. Det fanns inte många soldater innanför murarna så staden hade fallit ganska fort. Då gick den svenske trumpetaren upp i ett torn och blåste det svenska kavalleriets trumpetsignaler för allt vad han var värd i alla fyra väderstrecken. De fientliga soldaterna blev konfunderade, det kunde ju finnas en stor svensk truppsamling innanför murarna. Den svenska armen hade ju vid den här tiden ett mycket gott och respektingivande rykte, Nåväl..., fienderna drog sig undan och räddade staden från förstörelse.”

Till avslutning efterlyste Niklas de av oss släktforskare som har trumpetare i sina antavlor. Kontakta honom om Du vill dela med dig av vad Du vet.

(niklas.hertzman@telia.com)

Sten

ÅRSMÖTET & Birger Ohlsson

Det är glädjande att så pass många som nästan 60 st. medlemmar hörsammats kallelsten till årsmötet.

Vår ordförande **Bengt Emgård** öppnade mötet med att berätta lite av vad vi har framför oss i föreningen. Vad som framförallt upptar styrelsens tid är planeringen av vår **20-års jubileumsfest** den 15 april. Se mer om detta på annan plats i tidningen.

I arbetet med gravstensinventeringen har ytterligare 2 objekt färdigställts, nämligen **Östra Ljungby** och **Oderljunga**. Heder åt Er som har lagt ner ett så fint arbete.

En annan glädjande information som Bengt meddelade var att antalet medlemmar har ökat med ytterligare ett 20-tal. Vi är per den 31 dec. 2006 uppe i 336 st. medlemmar.

Sten Svensson ledde årsmötet

Därefter var det dags för **Sten Svensson** att återigen leda årsmötetsförhandlingarna. Till sekreterare valdes **Kerstin Persson**.

Styrelsen hade lämnat in en motion avseende förslag till höjning av årsavgiften fr.o.m. 1 jan. 2008 till 125 kr. för fullbetalande medlem och 50 kr. för familjemedlem. Förslaget bifölls utan protester. Anledningen är att föreningen under 2006 drabbats av förhöjda medlemsavgifter till *Sveriges Släktforskarförbund* (3 kr./medl.) och *Skånes Genealogiska Förbund* (10 kr/

medl). Dessutom har vi fått en hyreshöjning för vår lokal på 47:an.

Återigen har vår styrelse och kassör planerat våra utgifter och inkomster på ett kvalificerat sätt. Verksamheten omsätter c:a 80 000 kronor, sånär som på 15 öre.

Enligt föregående årsmöte skulle styrelsen utökas med 2 personer. Dessa blev de tidigare styrelsesuppleanterna **Lena Ringbrant Ekelund** och **Alan Sejrbo-Petersen**. Till nya suppleanter valdes **Gertrud Hannrup** och **Fredric Nilsson**.

I övrigt blev det omval på alla poster.

Bengt Emgård avslutade årsmötet med att tacka våra husmödrar **Inger** och **Lena** med en blomma. Innan kaffedrickning vidtog passade vår kassör **Stina Nilsson** på att tacka ordf. Bengt Emgård för det gångna året också med en blomma.

Efter kaffedrickningen var det så dags för **Birger Ohlsson** att berätta sina historier. Birger hade valt historierna utifrån "drängalyft"- "luskamning" och "tandutdragning".

"Drängastenen" användes av bonden för att avgöra om drängen han skulle anställa hade de krafter som erfordrades för arbetet. Stenen vägde

Birger Ohlsson

normalt 120-150 kg., så det var ingen liten vikt som skulle lyftas.

En historia på detta tema är bonden som haft sin dräng flera år, och där drängen tyckte det var dags för lite bättre förmåner. Bonden vägrade naturligtvis, snål som han var. Eftersom drängen hade frågat husbonden flera gånger tidigare och fått nekande svar, tröttnade han på detta och bar helt sonika in

Våra husmödrar Lena & Inger

drängastenen och lade den på matbordet i köket.

Bonden kunde inte ta bort stenen själv och be någon granne om hjälp var ju förargligt, så han fick till slut be drängen att om han bara tog bort stenen skulle han få lite bättre förmåner

Ersättning till en dräng var på mitten av 1800-talet c:a 30 riksdaler, till detta kunde förmåner i form av kläder och exempelvis skor eller träskor komma. Normalt ingick alltid kost och logi.

Idag vet nog alla att huvudlöss inte är ovanligt, men förr i tiden var det normalt att någon form av löss fanns. Lössen kan indelas i olika sorter ex.vis huvudlöss, klädlöss och vägglöss (sk. ”skejtor”)

Huvudlöss övergav människan när hon skulle dö. Ett talande exempel på detta är när författaren **Frans G.**

Bengtssons huvudperson **Röde Orm** blev illa sårad vid **Harald Blåtands** hov och dottern till konung Harald som skötte Röde Orm inte hittade några huvudlöss, då var Orm övertygad om att hans sista stund var nära.

Men en dag hittade Harald Blåtands dotter en blodstinn huvudlus och Röde Orm blev glad för han visste då att han skulle överleva.

Åtgärder vid tandvärk fanns det många. Ex.vis sprit eller blodiglar på tanden. Ett annat sätt var att peta med en spik i den onda tanden, därefter gick man till ett ”vresigt” träd (sk. tandverksträd), slog in spiken i trädet och det onda överfördes till trädet. Sådana träd fick man absolut inte fälla, för då drabbades trädfällaren av all den värk som spikarna hade haft med sig.

Det fanns ytterligare en metod som Birger kallade ”*avföringsmetoden*”. Den innebar att man torkade hästlort eller annan djuravföring, därefter rökte man detta i en pipa. Ytterligare ett sätt enligt denna metod var att använda människo-avföring, antingen torka och röka, eller lägga det som det var på tanden.

Säga vad man vill, uppslag fanns, men..... även om vi ibland klagar på dagens tandvård bl.a. över kostnaderna, så vill jag nog inte byta med gårdagens huskurer.

Tack Birger för Din som vanligt fängslande berättarkonst. Du är med all säkerhet en bidragande orsak till att så många hade hörsammat kallelsen till årsmötet.

Sten

Föreningens nyvalda suppleanter - **Gertrud Hannrup** och **Fredric Nilsson**.

Norra & Södra Åsbo härad

Program hösten 2007

- Ons. 26/9 kl.19.00** Föreningsmöte på Hembygdshallen, Templareg. 5, Kvidinge (gamla biografen). **Yngve Olsson** visar och berättar om gamla bilder från Kvidinge. (samåkning kl.18.30 polisens parkering, Kpn)
- Lör. 13/10 kl. 9.00** Vår traditionella **SLÄKTFORSKARDAG** med anbyte, utställningar, materialförsäljning, mm. Se separat inbjudan!
- Ons. 7/11 kl.19.00** Föreningsmöte, **Rolf Johansson**, Landsarkivet berättar om Ovanliga Källor till nytta och glädje för släkt- och hembygdsforskare.
- Ons. 5/12 kl.19.00** Julöppethus, **Tomas Anagrius** visar bilder och berättar om Krukmakeriet i Kvidingebygden.

Öppet Hus

måndagar	kl.10-16	10/9, 24/9, 8/10, 22/10, 5/11 och 19/11
fredagar	kl.13-16	14/9, 28/9, 12/10, 26/10, 9/11 och 23/11
lördagar	kl. 09-12	22/9, 20/10 och 17/11

Om inget annat angivits är aktiviteterna på Studiegården 47:an, Storg 47, Klippan Se även vår hemsida (www.aasbo-gen.com) och HD / NST